

[Rasmus Hansen.]

gruppens Vegne, er *Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 400 af 22. August 1945 om Boliganvisning.*

Foranledningen til dette Lovforslag er Bolignøden. Det er den socialdemokratiske Rigsdagsgruppens Opfattelse, at den gældende Lov ikke indeholder de Bestemmelser, der er nødvendige for, at Kommunerne kan klare de Vanskeligheder af midlertidig Art, som den nuværende Situation har fremkaldt.

For Københavns Vedkommende ligger det saaledes, at Boliganvisningsudvalget i December i Fjor modtog 3 902 Henvendelser om Lejligheder, men i Januar Maaned i Aar var Tallet steget til 9 227. Det vil med andre Ord sige, at der i Løbet af en Maaned er sket en voldsom Stigning. Udvalget har udvist stor Tilbageholdenhed med Hensyn til Udlævering af Ansøgningsblanketter, navnlig naar det drejer sig om barnløse Familier. Alligevel er der i Øjeblikket i det københavnske Boliganvisningsudvalgs Kartotek indført rundt regnet 5 000 Ansøgere til ledige Lejligheder. Men ogsaa i andre Kommuner er der mange Familier, som er uden Lejlighed. Dertil kommer saa de mange unge Mennesker, som i en Aarrække har ønsket at indgaa Ægteskab, men har maattet udsætte det, fordi de har været ude af Stand til at skaffe sig en Lejlighed.

Den gældende Lov om Boliganvisning, vedtaget i August Maaned i Fjor, har været en Hjælp ved Afviklingen af Bolignødens værste Virkninger, idet den har givet Mulighed for en Haandsrækning til Familier med Børn. Det Boliganvisningsudvalg, der er oprettet i København i Henhold til denne Lov, har fra 15. September i Fjor og til Udgangen af Januar Maaned i Aar godkendt Udlejning af 4 519 Beboelseslejligheder, og i disse Lejligheder er Børneantallet forøget med 90 pCt. Der er samtidig af Boliganvisningsudvalget i København og i andre Kommuner gjort en Række Erfaringer, og paa Grundlag heraf har vi udarbejdet det foreliggende Forslag.

Den vigtigste Bestemmelse er den, som giver Kommunerne Mulighed for at beslaglægge og rationere alle Lejligheder med 4 Beboelsesrum og derover, naar de bliver ledige. Bestemmelsen kan ingenlunde sikre de Mennesker, som maatte komme ind i disse Lejligheder, gode Boligforhold. De maa f. Eks. have fælles Køkken, og der kan blive Kvaler ved Opgørelsen af Beboernes Forbrug af Lys og Gas, fordi der er en saadan Mangel paa Maalere, at nye Maalere formentlig ikke kan installeres indtil videre. Vi kan i den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe ikke se,

at der under de nuværende Forhold, og indtil vi har faaet opført et stort Antal nye Lejligheder her i Landet, er nogen Vej uden om den Foranstaltning, vi foreslaar. Hvis man sammenligner den med den Fremgangsmaade, der er anvendt i andre Lande, f. Eks. i Norge og i Finland, hvor der, saa vidt jeg ved, er Rationering af Lejligheder, som er beboet, maa den siges at være særdeles lempelig. Men det kan næppe undgaas, at Lejligheder, der beslaglægges og rationeres, kan blive udsat for forøget Belastning i en saadan Grad, at Ejeren af Ejendommen bør have Mulighed for Erstatning. Vi har derfor stillet Forslag herom og har særlig haft for Øje, at der i København allerede eksisterer en Ordning, hvorefter Ejeren kan faa tilstaaet en Godtgørelse for forøget Belastning af en Ejendom, naar Lejere fremlejer en Del af deres Lejlighed. Denne Erstatning til Ejeren ydes for Tiden med et Beløb svarende til 20 pCt. af Fremlejesummen, dog mindst 10 Kr. maanedlig pr. indlogeret Familie.

Imidlertid vil det næppe være tilstrækkeligt at foretage Beslaglæggelse af ledige Lejligheder med 4 Beboelsesrum og derover. Vi anser det derfor ogsaa for paakrævet, at der skabes Betingelser for Fremleje i langt større Omfang end hidtil. Vi foreslaar en Paragraf, som ophæver Kontraktens Bestemmelse om Forbud mod, at en Lejer fremlejer en Del af Lejligheden. Paragraffen omfatter alle Beboelseslejligheder paa mindst 2 Beboelsesrum. Vi tror nemlig, at det vil være et velegnet Middel til Begrænsning af Bolignøden, at der gives de Lejere, som gerne vil fremleje en Del af deres Lejlighed, men hindres deri af Husværten, Adgang hertil. Den endelige Afgørelse af, hvor stor en Del af Lejligheden Lejeren har Ret til at udleje, ønsker vi henlagt til Boliganvisningsudvalget.

Naar det er foreslaaet, at Lejligheder af alle Størrelser, helt ned til 2 Beboelsesrum, inddrages under Bestemmelsen, skyldes det dette, at det meget vel kan tænkes, at det ene Værelse af en 2 Værelsers Lejlighed med fuld Rimelighed af Lejeren ønskes fremlejet, f. Eks. i Tilfælde, hvor en enlig Person bebor en 2 Værelsers Lejlighed og gerne vil udleje det ene Værelse til en anden enlig Person, medens Husværten modsætter sig Fremleje.

Under og efter forrige Verdenskrig havde man i København en Ordning, hvorefter Fremleje til Ægtepar med og uden Børn blev præmieret. En tilsvarende Ordning har man nu indført paa ny i København i Haab om derved at stimulere Lysten til at